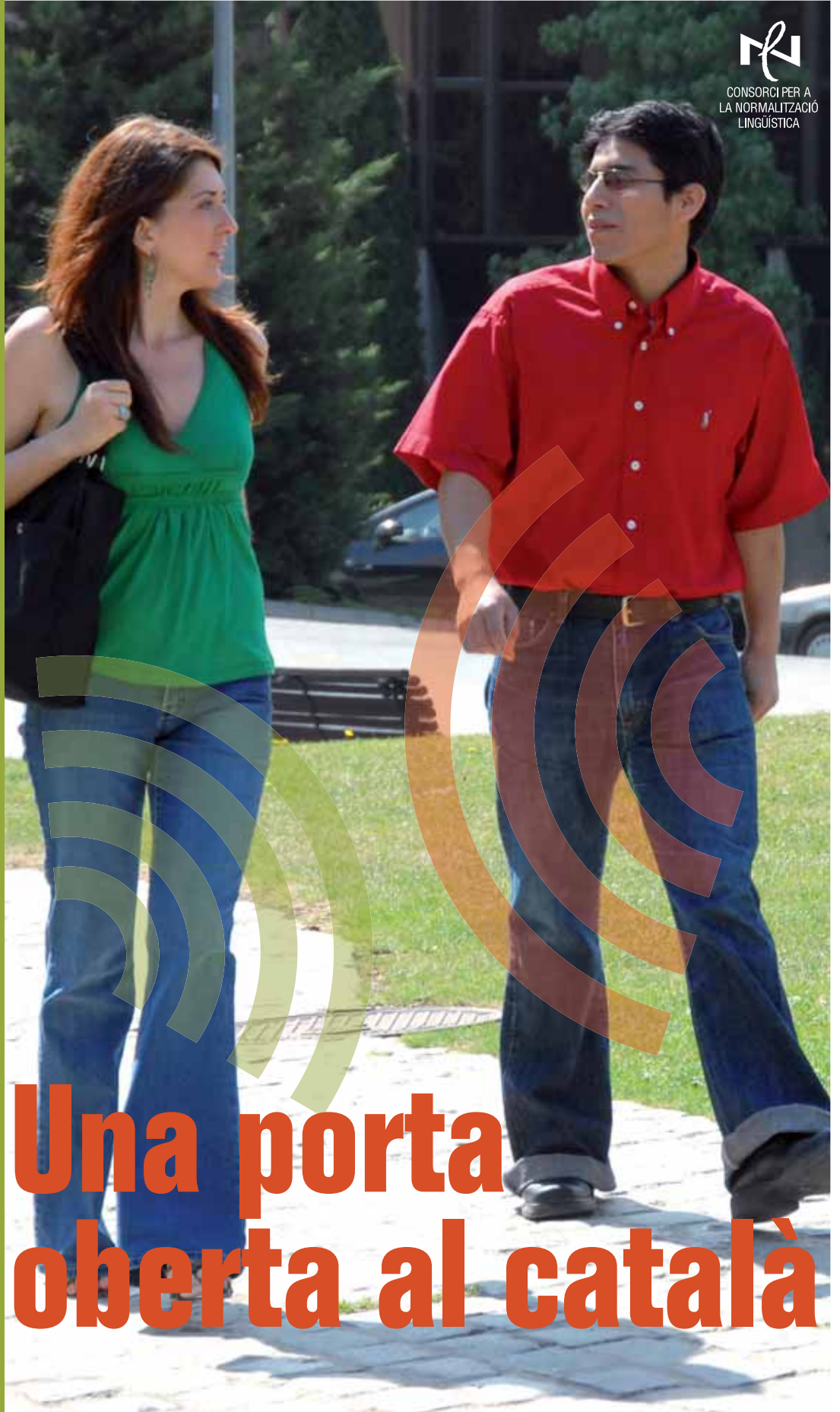

VOLUNTARIAT PER LA LLENGUA

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

**Una porta
oberta al català**

Què és el “Voluntariat per la llengua”?

És una iniciativa per llançar-se a conversar en català

És un recurs per guanyar seguretat a l'hora de parlar en català i no canviar de llengua

És una porta oberta al català

La Sònia i el Jordi en una de les seves trobades habituals

El “Voluntariat per la llengua” (VxL) és una iniciativa promoguda des de la Generalitat de Catalunya i el Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL), que va néixer

comunicativa en la persona que comença a parlar i a la vegada facilita que la persona que parla català habitualment s'acostumi a no canviar de llengua innecessàriament.

- Parles una mica el català.
- Disposes de 10 hores per practicar el català amb una persona que el parla habitualment, per poder tenir més fluïdesa i incorporar-lo d'una manera natural a les teves activitats quotidianes, laborals o de relació social i perquè aquesta persona s'acostumi a no canviar de llengua encara que parli amb algú que no en sap gaire.

Apuntar-se al “Voluntariat per la llengua” és molt senzill. Només cal entrar a www.vxl.cat i registrar-s'hi

L'any 2003 amb l'objectiu de fomentar l'ús de la llengua catalana en les relacions interpersonals. A través d'aquest programa es posa en contacte una persona que té coneixements bàsics de català, però que encara no el parla (aprenent o aprenenta), amb una altra persona que el parla habitualment (voluntari o voluntària). A partir d'aquí, i durant un mínim de 10 hores, les dues persones es reuneixen on volen per parlar en català dels temes que ells mateixos trien. Això suposa una millora de l'habilitat co-

Tu pots ser voluntari o voluntària si:

- Ets major d'edat.
- Parles habitualment en català.
- Disposes de 10 hores per parlar en català amb una persona que vol practicar-lo, adquirir fluïdesa i incorporar-lo d'una manera natural a les seves activitats quotidianes, laborals o de relació social.

Tu pots ser aprenent o aprenenta si:

- Ets major d'edat.

També pots participar-hi si:

- Ets una entitat que vol promoure i facilitar que les seves persones associades participin en el programa.
- Ets un establiment que vetlla per l'ús del català en l'atenció al públic i vol facilitar que persones que participen en el programa puguin practicar el català.

Una experiència que creix

Moment festiu de la trobada de VxL del CNL L'Heura (Santa Coloma de Gramenet)

El "Voluntariat per la llengua" és un programa en ple ascens. Aquest 2007 ha crescut més d'un 40% i les perspectives de futur encara són més bones.

"Participar en el VxL m'ha ajudat a perdre una mica la por de parlar en català"

El "Voluntariat per la llengua" va néixer com un recurs complementari per facilitar l'aprenentatge i la pràctica oral de la llengua catalana als alumnes dels cursos de català per a adults del Consorci per a la Normalització Lingüística. A mesura que es va anar estenent va evolucionar i se'n van desenvolupar diverses modalitats. A poc a poc, l'experiència va fer evident que el programa també podia ser d'utilitat a d'altres persones que fins aquell moment no hi participaven, no vinculades directament a l'àmbit dels cursos de català. D'aquesta manera, l'any 2006, el "Voluntariat per la llengua" ja s'havia consolidat com un gran instrument de suport al procés d'aprenentatge de la llengua catalana, però també com una eina de participació social que fomenta la interculturalitat i el coneixement mutu entre persones que conviuen en un mateix territori. D'altra banda, el programa ha ajudat a fer que les persones catalanoparlants s'adonin que no han de canviar necessàriament de llengua quan s'adrecen a una persona desconeguda o estrangera.

ment mutu entre persones que conviuen en un mateix territori. D'altra banda, el programa ha ajudat a fer que les persones catalanoparlants s'adonin que no han de canviar necessàriament de llengua quan s'adrecen a una persona desconeguda o estrangera.

Un 2007 d'èxits

Gràcies a l'objectiu del VxL, de fomentar la convivència i la cohesió social en un context de diversitat cultural, l'evolució del nombre de parelles lingüístiques al llarg dels cinc anys d'història del programa ha estat tot un èxit. De fet, les xifres parlen per elles mateixes: el 2007 s'han constituït 6.304 parelles, xifra que suposa un augment del 40,23% respecte al 2006. També cal destacar que des del 2003 fins al 2007, un total de 20.722 parelles han participat al programa.

Kaman Chan: "Aprendre un idioma és viure'l, i aquest programa m'ho permet"

La cita és a la cafeteria de l'edifici Caixa Fòrum, a prop de la plaça d'Espanya de Barcelona. En Josep Surroca, de pares lleidatans emigrats a l'Argentina i lleidatà per accident, i la Kaman Chan, nascuda a Hong Kong, fa unes quantes setmanes que es troben per parlar en català i ja es confessen amics.

Kaman, per què vas decidir apuntar-te al programa del "Voluntariat per la llengua"?

Estic apuntada a un curs de català des de fa alguns mesos però volia posar en pràctica tot el que aprenc a la classe. Les aules són un entorn artificial on no hi ha gaire temps per parlar i aquest programa em permet fer-ho de manera molt més natural. Aprendre un idioma és viure'l i utilitzar-lo en el dia a dia, i aquest programa ajuda que tothom ho pugui fer.

I en el teu cas, Josep, per què vas decidir apuntar-te al programa?

Sóc un gran viatger, de fet vaig viure la meua infància i adolescència a Buenos Aires tot i que la meua mare va triar Lleida perquè naixés, i durant la meua vida he viatjat arreu del món. Quan he estat fora de casa m'han ajudat moltíssim a l'hora d'aprendre i desenvolupar-me en l'idioma del lloc on em trobava i crec que el fet que algú estigui disposat a ajudar-te de manera desinteressada a aprendre una llengua dóna una empenta molt gran i molta predisposició per tal de començar a parlar-la.

És útil per a la teua feina saber català, Kaman?

A la feina podria sobreviure en castellà perquè jo sóc traductora de l'espanyol al xinès. No obstant això, el català em fa falta per entendre alguns papers oficials i sobretot perquè crec que és un coneixement necessari per saber on visc i saber què passa en el dia a dia d'aquí.

Què t'ha aportat aquesta experiència, Kaman?

A banda de millorar en la locució i en l'espontaneïtat a l'hora de parlar en català, estic aprenent

molts aspectes culturals. M'agrada mirar el programa de TV3 *Polònia*, tot i que encara em costa entendre algunes coses. També, quan anem passejant i veig alguna cosa que no entenc li pregunto al Josep perquè m'ho expliqui, com per exemple què és Sant Jordi.

I tu, Josep, quina creus que és la teua aportació per ajudar a impulsar el català?

Tot el que sigui ajudar que la gent aprengui català i en gaudeixi, endavant! Crec que és una gran iniciativa i animo totes les persones que ho provin i veuran que és una experiència molt enriquidora per a les dues bandes.

“El VxL és un bon programa, molt creatiu i senzill de dur a terme: només cal una mica de temps i voluntat”

El “Voluntariat per la llengua” apropa les cultures

La majoria de persones que participen al “Voluntariat per la llengua” com a aprenents i aprenentes són estrangeres. Amb tot, n’hi ha gairebé un 9% que són nascudes a Catalunya. D’altra banda, tot i que el gruix de persones que

La tasca decisiva de la dinamització

Al llarg del 2007, el VxL s’ha estès entre les entitats i organitzacions de la societat civil. Així, 495 entitats i 2.623 establiments comercials han col·laborat amb el programa.

Algunes persones que participen al VxL com a voluntàries són d’origen estranger i abans havien estat aprenentes

constitueixen el col·lectiu de voluntaris i voluntàries tenen el català com a primera llengua i són nascudes a Catalunya, n’hi ha un 2,67% que són d’origen estranger. Algunes d’aquestes persones van participar anteriorment en el programa com a aprenentes.

En aquesta tasca és especialment significativa la figura dels tècnics dinamitzadors i les tècniques dinamitzadores del CPNL, que s’encarreguen de formar parelles lingüístiques amb les persones que s’han inscrit en el VxL i els donen les orientacions essencials perquè el programa

Ernest Benach: “Donar a conèixer el català a les persones que arriben de fora és una qüestió de respecte cap a elles”

El president del Parlament de Catalunya, Ernest Benach, considera que “ha de donar exemple en un projecte com el Voluntariat”. Per això es va apuntar al programa, i també per conèixer gent nova i interessant d’arreu del món.

Com ajuda a impulsar el català una iniciativa com la del “Voluntariat per la llengua”?

És un bon programa, molt creatiu i senzill de dur a terme: només cal una mica de temps i voluntat. També és una eina important per a la comunicació i l’intercanvi de coneixements, especialment quan moltes de les persones de les parelles lingüístiques són de fora de les nostres fronteres.

Quina importància té aprendre el català per integrar-se a la societat?

Aprendre i parlar la llengua d’un país és bàsic, no solament perquè facilita que t’hi integris, sinó perquè et permet incrementar el coneixement del món que t’envolta, del teu entorn quotidià més proper. Crec que en el cas de la nostra llengua els catalanoparlants l’hauríem de considerar un gran valor, i donar-la a conèixer a les persones que arriben de fora és una qüestió de respecte cap a elles.

Expliqui’ns la seva experiència...

Fins ara he tingut tres parelles lingüístiques: la primera va ser una noia eslovena; el segon va ser un senyor basc, i actualment la meua parella lingüística és en Mario, un brasiler de 52 anys. Els temes de què parlem són d’allò més variats, i van des de l’actualitat política fins a altres qüestions com el lleure. De fet, amb en Mario hem trobat un punt en comú: la música brasilera. A mi, m’agrada molt, i en Mario me n’ha pogut explicar moltes coses.

Enric de Vilalta: “És una bona eina d’integració i cohesió social”

El director del Centre de Normalització Lingüística (CNL) de Cornellà de Llobregat, Enric de Vilalta, fa una valoració positiva de l’evolució del programa del “Voluntariat per la llengua”, que va néixer fa sis anys en el si del Centre.

El CNL de Cornellà de Llobregat va ser el pioner a dur a terme el VxL. Per què va sorgir aquesta idea?

Va sorgir amb la voluntat de complementar les classes amb el suport extern. Hi havia gent a qui no anava bé anar a classe, però tenia ganes d’aprendre el català perquè no es trobava segur a l’hora de fer-lo servir. A poc a poc, la iniciativa va anar prenent la forma de parelles lingüístiques i la vam plantejar a diverses associacions de la ciutat. I la veritat és que va tenir molt bona acollida.

Quin és el perfil dels participants al programa?

La primera tongada, el primer perfil va ser només de gent de nova immigració. Però a partir de la segona tongada, a principis del 2003, ja vam incorporar gent en funció del nivell de llengua que tingués, tant espanyols (fins i tot catalans) com estrangers. Aquests últims són bàsicament sud-americans. I els espanyols són persones nascudes fora de Catalunya que, en molts casos, ja fa temps que viuen aquí.

Quina valoració fa de l’evolució de les parelles lingüístiques des que es va iniciar el programa fins ara?

El programa ha tingut una evolució molt positiva. Des del punt de vista de la integració i cohesió social, afavoreix que gent que no té gaires oportunitats de parlar en català ho pugui fer. I de cara als catalanoparlants, fa que adquirim una certa consciència lingüística, que ens acostumem a no canviar de registre a la més mínima.

Audrey Pasdoit: "El Voluntariat m'ha ajudat a conèixer la cultura i la història de Catalunya"

L'Audrey Pasdoit és una professora de francès que va arribar a Catalunya el desembre del 2004. Va començar sent una de les aprenentes del programa, però la seva evolució ha estat tan bona que ara ja fa de voluntària.

Per què vas decidir apuntar-te en el seu moment al programa del "Voluntariat per la llengua"?
Jo anava a classes de català, però volia practicar una mica més fora de l'àmbit acadèmic. També tenia ganes de conèixer gent i em va semblar que aquesta era una bona manera.

El català és necessari per la teva feina?

Sí. Així comprenc els alumnes més fàcilment i també els puc explicar millor les diferències que hi ha entre els idiomes. A més, si ells veuen que la professora aprèn la seva llengua, també es motiven per aprendre la que jo els ensenyo.

Què t'ha aportat aquesta iniciativa?

És un projecte molt interessant que m'ha ajudat a conèixer millor l'idioma i la gent d'aquí, la seva cultura i la seva història. Gràcies al Voluntariat m'he integrat al país i he entès per què és tan important la llengua per als catalans i per què volen protegir-la.

Quins consells dones a la teva parella lingüística?

Anem practicant l'idioma i xerrem una mica de tot. Ella sempre em demana que l'avisí quan s'equivoca, i així ho faig.

En què t'ha servit la teva experiència com a aprenenta per orientar ara la teva parella lingüística?

Quan jo era aprenenta, les trobades amb la meua parella lingüística em van servir per tenir més confiança amb mi mateixa a l'hora de parlar català. I a ella li passarà el mateix. Quan parli català amb gent que no coneix ja no li farà vergonya.

El "Voluntariat per la llengua" apropa les persones

funcioni. També fan un seguiment de les parelles i al final de les trobades en recullen les opinions per veure què cal millorar.

D'altra banda, les persones dinamitzadores són les que es posen en contacte amb les entitats perquè participin en el programa difonent-lo, organitzant activitats específiques per al VxL o simplement facilitant que les persones inscrites participin en les activitats que habitualment organitzen per als seus socis. Al mateix temps, les per-

vagin a la seva botiga. L'any 2007, per donar un impuls decidit a aquesta iniciativa, amb el suport del Govern de la Generalitat de Catalunya, es va constituir al CPNL un equip humà de 23 tècnics i tècniques dinamitzadores, assignats a cada un dels 22 centres de normalització lingüística (CNL) que el CPNL té distribuïts a tot Catalunya, que treballa de manera exclusiva per fer créixer el programa del "Voluntariat per la llengua" a tot el territori.

Les activitats complementàries permeten als participants descobrir totes les possibilitats culturals de la societat d'acollida

sones dinamitzadores també tenen la tasca de donar a conèixer el programa entre els establiments comercials del seu territori perquè s'hi inscriguin i es comprometin a parlar en català a les parelles lingüístiques que

Activitats per compartir

Com que el programa vol anar més enllà de les trobades pròpiament dites de la parella lingüística, també s'organitzen activitats complementàries obertes a tota població per tal que les parelles es relacionin

Montserrat Saladrigas: "Ajudem a ampliar la xarxa social catalanoparlant"

La Cansaladeria Cal Nen de Santa Coloma de Gramenet és un dels establiments que ja fa cinc anys que col·laboren amb el "Voluntariat per la llengua". La seva propietària, la Montserrat Saladrigas, està encantada d'ajudar tots aquells que tinguin interès a conèixer el català.

Per què vas decidir participar en el VxL com a establiment col·laborador?

Em va semblar que era una bona oportunitat per col·laborar perquè la gent aprengui català. I a través del contacte que tens aquí a la botiga és una manera ràpida i directa de fer-ho.

En què consisteix la vostra participació en aquest programa?

Quan ve una parella lingüística a la botiga ens posem a parlar amb la persona aprenenta. Si tu t'hi dirigeixes i estàs més per ella, també t'ho agraeix. Aleshores et pregunta coses: com es diu això, com es diu allò... Aquí a la botiga ho tinc pràcticament tot en català, i això també ajuda que aprenguin a entendre'.

Com valoreu aquesta experiència?

És una experiència maca i molt positiva tant per a l'aprenent com per al voluntari. Les parelles que vénen ja fa temps que estan juntes, i això deu voler dir que es troben bé entre elles.

Quina importància té per a un establiment vetllar per l'ús del català en l'atenció al públic?

En la mesura que tu tens un tracte comercial amb la gent, si ho fas en català, contribueixes que aquesta llengua no es perdi. D'alguna manera, donem l'oportunitat a l'aprenent que s'anima a parlar en català amb persones que no siguin el mateix voluntari. Fem que s'ampliï la xarxa social catalanoparlant. A més, si veus que una persona fa l'esforç d'aprendre la llengua, ja sigui per curiositat o per interès, i encara que li costi, tu ho agraeixes. I l'ajudes en tot el que pots.

entre elles i amb altres persones que no necessàriament assisteixen a cursos de català. I amb quina finalitat? Doncs molt simple: fer que les persones arribades recentment se sentin plenament integrades en una societat que és nova per a elles. Al llarg del 2007 es van realitzar 331 activitats complementàries, entre presentacions de llibres, excursions, visites culturals per les ciutats, exposicions, concursos, sessions de teatre, cinema, cuina, etc. Per exemple, el CNL El Prat de Llobregat va presentar el llibre de cuina *+Sabors*, elaborat pels alumnes de les quatre institucions que fan formació per a adults al Prat i que té com a ingredient principal la diversitat de cultures. O el CNL de Badalona i Sant Adrià, que va organitzar una sortida de VxL a l'Escola de Natura de Badalona per aprendre a fer formatges. També cal destacar els Pastorets del CNL d'Osona (Vic), que el 2007 van arribar a la quarta edició. Durant les

festes de Nadal, més de 1.000 persones gaudeixen d'aquesta representació dels Pastorets, feta per les parelles participants en el VxL. I la trobada de parelles lingüístiques del Maresme i Tarragona, que han compartit una visita cultural a la Tarraco romana. Aquests són només alguns exemples d'activitats paral·leles al VxL, que tenen la finalitat que les persones participants descobreixin les possibilitats que ofereix la cultura catalana i s'integrin dins la societat d'acollida. I tot això, a través d'una eina de cohesió comuna: el català.

El futur passa per...
Les previsions de futur indiquen que durant el 2008 es podrien duplicar el nombre de parelles formades el 2006. Això implicaria arribar a les 8.992 parelles constituïdes, xifra possible d'aconseguir tenint en compte la solidesa i implantació del programa.

Trobada de parelles lingüístiques del Maresme i Tarragona

“El VxL ha estat una oportunitat de conèixer una nova cultura i fer noves amistats”

Representació dels Pastorets del CNL d'Osona (Vic)

Espartac Peran: “És un projecte que dóna bons resultats”

L'Espartac Peran presenta el programa de TV3 *Bocamoll*, on van assistir-hi com a públic persones voluntàries i aprenentes del Maresme.

Què en penses de la iniciativa “Voluntariat per la llengua”?
És un projecte d'una gran responsabilitat i que dóna bons resultats. Tant de bo hagués nascut abans.

En què creus que ha ajudat el programa *Bocamoll* a les persones participants en el VxL que van assistir-hi com a públic?
Jugant s'aprèn a escoltar aquelles persones que parlen català.

Vania (enmig de la foto), amb unes amigues.

Vania Hortencia Machicado: “Quan vaig arribar a Catalunya no sabia que aquí es parlava en català”

La Vania Hortencia reconeix que amb el “Voluntariat per la llengua” no solament ha après l'idioma, sinó que també l'ha ajudat a integrar-se dins la societat catalana.

Creus que el VxL t'ha servit per conèixer una mica més la cultura catalana i la societat que t'ha acollit?

Sí. Quan vaig arribar de Bolívia a Catalunya no sabia que aquí es parlava en català. I quan anava a les botigues o veia els rètols dels carrers... No entenien res! Per això em vaig apuntar al programa, i també per conèixer la manera de ser dels catalans i la seva forma de veure la vida.

Com valoreu l'experiència?

És una bona eina d'integració. Si aprens la llengua del país on vius, també és més fàcil relacionar-se amb la seva gent. Com que jo visc amb persones de Bolívia, i la feina tampoc em permet disposar de gaire temps, l'únic moment que tinc per practicar el català és gràcies al Voluntariat. I d'aquí a poc ja coneixeré la meua nova parella lingüística. Es diu Albert i tinc moltes ganes de veure'!!

I ara, quan els espectadors que van venir de públic estiguin a casa, mirant tranquil·lament el programa, a part de passar una bona estona, inconscientment també aniran aprenent conceptes i paraules noves en català.

També has participat a les xerrades caminades *Salut i llengua!* del CNL del Maresme.

Sí. Vaig parlar a les parelles lingüístiques sobre coses que no coneixien de Mataró, la meua ciutat.

Sònia Barrera: “El Voluntariat m'ha ajudat a parlar en català sense vergonya”

La Sònia és de Salamanca, té 26 anys i en fa un que viu i treballa a Barcelona. La seva “parella”, el Jordi, és de Tortosa i fa un doctorat en Biologia. Ja fa sis mesos que queden junts.

Sònia, per què vas decidir apuntar-te al programa?

Perquè vaig començar a fer un curs de català, de poques hores, i vaig adornar-me que no en tenia prou.

Quina evolució has fet des que vas començar?

Ha coincidit que des que quedo amb el Jordi, ara fa sis mesos, he començat en una feina on he de parlar cada dia en català. Al principi em feia molta vergonya... Ara ja no. Tot i així, de tant en tant encara se m'escapa una mica de castellà...

Per què creus que fa vergonya parlar el català?

Penses que tothom es riurà de tu, però està clar que en realitat no és així, al contrari, la gent et valora quan t'arrisques a parlar. I saber català aquí, a Barcelona, t'obre moltes portes.

Què feu els dies que quedeu?

Normalment anem a algun bar o exposició i parlem de la feina, de les coses que ens han passat durant la setmana, etc. A més, el Jordi és una persona que sap moltes coses i m'ensenya paraules específiques de Tortosa, que les comparo amb el vocabulari d'altres llocs.

I tu, Jordi, per què et vas inscriure en el VxL?

Em motiva poder ajudar la gent que vol aprendre català i també m'agrada conèixer persones d'altres llocs i cultures. Ens enriqueix mútuament.

Quins consells dones a la Sònia?

Sempre li dic que no tingui vergonya, que no es talli a l'hora de parlar català. Una persona que vol aprendre s'ha de llançar sempre, s'ha d'arrisçar.

Tens ganes
d'apuntar-te al
“Voluntariat per la
llengua”?

Doncs és molt senzill!

Només cal que entris al web www.vxl.cat, et registris com a voluntari/voluntària o bé com a aprenent/aprenenta i indiquis les teves dades, la teva disponibilitat i les teves preferències. Ben aviat, “Voluntariat per la llengua” et posarà en contacte amb la persona amb qui tinguis més punts en comú. I així ja podreu quedar el dia que us vagi bé per practicar el català. **¿Hi animes?**

També pots trucar al **telèfon 012** o dirigir-te al centre de normalització lingüística del CPNL que tinguis més a prop.

Llança-t'hi!
Comparteix la llengua

VOLUNTARIAT PER LA LLENGUA

LLENGUA
AMB
INICIATIVA
BUSCA
VOLUNTARIS
PER
PRACTICAR

LLANÇA-T'HI! COMPARTEIX LA LLENGUA.

Voluntariat per la llengua és un programa que facilita que persones que habitualment parlen català es trobin amb persones que volen practicar-lo i conversin en un ambient real i distès.

Si vols més informació:
truca al 012 o entra a: www.vx1.cat

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

Generalitat
de Catalunya